

IGAZSÁGÜGYI MINISZTER

Iktatószám: XX-AJFO/474/.§./2021.
Hivatkozási szám: IV/3986/2021.

Dr. Sulyok Tamás úr,
az Alkotmánybíróság elnöke
és

Dr. Bitskey Botond úr,
az Alkotmánybíróság főtitkára
részére

Alkotmánybíróság
Budapest
Donáti u. 35-45.
1015

**Tárgy: Amicus curiae beadvány a IV/3986/2021. számú ügyel összefüggésben
(végrehajtási ügy, közigazgatási határozat)**

Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Főtitkár Úr!

Az Alkotmánybíróság honlapjára felkerült a IV/3986/2021. számú alkotmányjogi panasz (a továbbiakban: indítvány), amellyel összefüggésben az indítványozó – az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény (a továbbiakban: Abtv.) 26. § (1) bekezdése és 27. §-a alapján – a Kúria Kfv.III.37.475/2017/9. számú ítélete és a Fővárosi Közigazgatási és Munkaügyi Bíróság 19.K.31.206/2016/16. számú ítélete, továbbá a bírósági végrehajtásról szóló 1994. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Vht.) 103. § (2)-(3) bekezdése és 104. § (3) bekezdése, a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: régi Pp.) 340. § (2) bekezdése, a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény (a továbbiakban: Kknyt.) 5. § (1) bekezdés h) pontja, 9. § (2) bekezdés d) pontja és a 9. § (7) bekezdése, a közúti közlekedési igazgatási feladatokról, a közúti közlekedési okmányok kiadásáról és visszavonásáról szóló 326/2011. (XII. 28.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr.) 101. § (1) bekezdés b) pontja és (2) bekezdése alaptörvény-ellenességének megállapítását és megsemmisítését kérte az Alkotmánybíróságtól.

Előjáróban kiemelendő, hogy az Igazságügyi Minisztérium tiszteletben tartja az Alaptörvényben biztosított bírói függetlenséget és a hatalom megosztásának elvét, ezért az

indítványozó ítélet felülvizsgálatára irányuló kérelmét érdemben nem vizsgálja, azzal kapcsolatban álláspontot nem kíván előadni. Megjegyzendő továbbá, hogy az amicus curiae beadvány alapját az indítványban foglaltak képezik, az ügy egyéb dokumentumai (pl. ítélet, stb.) nem állnak az Igazságügyi Minisztérium rendelkezésére.

Az Abtv. 57. § (1b) bekezdésében foglaltak szerint az igazságügyi miniszternek, mint a törvény kezdeményezőjének lehetősége van az üggyel kapcsolatos álláspontjáról az Alkotmánybíróságot tájékoztatni. Tekintettel arra, hogy az indítvánnyal érintett Vht. és régi Pp. előkészítése az igazságügyért felelős miniszter első helyi kodifikációs feladat- és hatáskörének részét képezi, ezért az indítvánnyal összefüggő jogi véleményemről az alábbiak szerint tájékoztatom.

Egyúttal jelzem, hogy szakmai álláspontomat a Kknyt., valamint a Kr. érintettségére tekintettel – a Kormány tagjainak feladat- és hatásköréről szóló 94/2018. (V. 22.) Korm. rendelet értelmében – az Innovációs és Technológiai Minisztérium bevonásával alakítottam ki.

1. Az indítvány vizsgált tartalma

Az indítványozó keresetet nyújtott be az elsőfokú bírósághoz az alperesi kormányhivatal ellen a határozatában foglalt elidegenítési és terhelési tilalommal kapcsolatos rendelkezés, továbbá ennek a járműnyilvántartásba történő bejegyzése ellen és a hivatalból lefolytatott eljárás miatt. Az elsőfokú bíróság a keresetet elutasította. A Kúria a felülvizsgálati kérelem alapján eljárva az elsőfokú bíróság ítéletét hatályában fenntartotta.

Az indítványozó álláspontja szerint a bírósági döntések és a jogszabályi rendelkezések megsértették az alapvető jogok védelmének biztosításához való jogát, az emberi méltósághoz való jogát, a személyes adatok védelméhez való jogát, a törvény előtti egyenlőséghez való jogát, a tulajdonhoz való jogát, a tisztességes hatósági és bírósági eljáráshoz való jogát, továbbá az érdemi és hatékony jogorvoslathoz való jogát, valamint a teherbíró képességének megfelelő hozzájárulás a közös szükségletek fedezéséhez alapvető kötelezettségét.

2. Szakmai álláspont

2.1. Az indítvány befogadhatóságának vizsgálata

Mindenekelőtt fontosnak tartom megjegyezni, hogy az Alaptörvény B) cikkének megjelölése kapcsán indokolt felhívni a figyelmet az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatára, miszerint az alkotmányjogi panasz benyújtásának törvényi feltétele [Abtv. 26. § (1) bekezdés a) pontja, 52. § (1b) bekezdés b) pontja], hogy az indítványozó valamely Alaptörvényben biztosított joga sérelmére hivatkozzon. Az Alaptörvény B) cikk (1) bekezdésére, mint Alaptörvényben biztosított jogra az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint csak két esetben alapítható alkotmányjogi panasz: a kellő felkészülési idő hiánya, illetve a visszaható hatályú jogalkotás tilalma miatt. **Ennek megfelelően az indítvány ezen alaptörvényi rendelkezés vonatkozásában álláspontom szerint nem teljesíti az Abtv. 26. § (1) bekezdés a) pontja szerinti követelményt.**

Kiemelendő, hogy az indítványozó az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései között utal az Alaptörvény I., II. és XIII. cikkére az indítványban, ugyanakkor az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása körében nem ad elő érvelést arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezések miért ellentétesek az Alaptörvény I., II. és XIII. cikkével. **Erre figyelemmel álláspontom szerint az indítvány ezen indítványi elemek tekintetében nem teljesíti az Abtv. 52. § (1b) bekezdés e) pontja szerinti követelményt.**

Továbbá az indítványozó alkotmányjogi panaszában többek között állította az Alaptörvény alapjogot nem rögzítő R) cikkének és T) cikkének, valamint a 25., 26. és 28. cikkének sérelmét is, amelyekre hivatkozva alkotmányjogi panasz nem terjeszthető elő az Alkotmánybíróság következetes gyakorlatára figyelemmel.

Az indítványozó hivatkozik továbbá az Alaptörvény XXIV. cikk (1) bekezdésének és a XXVIII. cikk (1) bekezdésében foglalt időszerű bírósági eljáráshoz való jogának sérelmére, valamint a XXX. cikk megsértésére is. E körben hangsúlyozandó, hogy – ahogy arra az Alkotmánybíróság többek között a 3383/2021. (IX. 24.) AB végzésben is rámutatott – az Abtv. 29. §-a a befogadhatóság tartalmi feltételeként határozza meg, hogy az egyéb törvényi feltételeknek megfelelő alkotmányjogi panasz alapvető alkotmányjogi jelentőségű kérdést vessen fel vagy a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenességre utaljon. Az alternatív feltételek meglétének a vizsgálata az Alkotmánybíróság mérlegelési jogkörébe tartozik. Az Alaptörvény XIII. cikkére, XV. cikk (1) és (2) bekezdésére, XXIV. cikk (1) bekezdésére, XXVIII. cikk (1) és (7) bekezdésére és XXX. cikk (1) bekezdésére a Kúria sérelmezett végzésével szemben alapított panaszelemek érdemi vizsgálatához az szükséges tehát, hogy az előbbi két feltétel közül legalább az egyik teljesüljön. {3383/2021. (IX. 24.) AB végzés, Indokolás [27]} Álláspontom szerint azonban az indítványból egyértelműen látszik, hogy az Alaptörvény hivatkozott rendelkezéseinek valójában semmiféle közvetlen kapcsolata nem lelhető fel az ügyben érintett bírósági döntésekkel és támadott jogszabályi rendelkezésekkel; az Alkotmánybíróság gyakorlata alapján tehát ezen indítványi elemek tekintetében nincs mód érdemi vizsgálatra.

2.2. A gépjármű lefoglalása

Ahogy azt már az indítvány befogadhatóságának vizsgálata során kifejtettem, az indítványozó az Alaptörvény hivatkozott rendelkezései között utal az Alaptörvény XIII. cikkére, ugyanakkor az alkotmányjogi panasz benyújtásának érdemi indokolása körében nem ad elő érvelést arra nézve, hogy a sérelmezett jogszabályi rendelkezések miért ellentétesek az Alaptörvény XIII. cikkével. Álláspontom szerint ezen indítványi elem vonatkozásában visszautasításnak lehet helye. Amennyiben azonban a Tisztelt Alkotmánybíróság mégis az indítvány befogadása és érdemi vizsgálata mellett döntene, az alábbiakban fejtem ki a Vht. támadott rendelkezései Alaptörvénnyel való összhangja melletti érveimet.

A Vht. 5. §-a kimondja, hogy a bírósági végrehajtás során állami kényszerrel is el kell érni, hogy a pénzfizetésre, illetőleg az egyéb magatartásra kötelezett (a továbbiakban: adós) teljesítse a kötelezettségét. Az állami kényszer – e törvény keretei között – elsősorban az adós vagyoni jogait korlátozhatja, kivételesen az adós személyiségi jogait is érintheti.

Ezen alaptételeket figyelembe véve, mind a végrehajtást kérő, mind az adós jogaira figyelemmel kerültek megalkotásra a Vht. szabályai. Így van ez a lefoglalt ingóságok használata esetében is, amelynek kapcsán az a mérvadó szempont, hogy a használat a végrehajtást kérő érdekét ne sértse. Amennyiben a lefoglalt ingóság használata folytán annak az állaga romlana vagy az értékesíthetősége veszélybe kerülne, az sértené a végrehajtást kérő érdekeit. Fontos kiemelni, hogy a gépjárművek esetében a használat során az állagromlás fokozottabban érvényesül az egyéb ingóságokhoz képest, ezért került főszabályként rögzítésre a Vht.-ban, hogy a lefoglalt gépjárművet az adós nem használhatja. Ugyanakkor az adós érdekeinek védelme érdekében, amennyiben az adós oldalán az ingóság használatához az általános esetekhez képest többlet érdekek (alapjogi érintettségek) merülnek fel, azokra az esetekre a Vht. kiegészítő rendelkezéseket is tartalmaz, amelyek alapján meghatározott esetekben az adós mégis használhatja a gépjárművet. Ilyen speciális rendelkezések találhatók az Alaptörvény XII. cikk (1) bekezdésére figyelemmel a Vht. 103. § (5) bekezdésében¹, valamint ugyanezen szakasz (8) bekezdésében² is. Mindemellett a Vht. 103. § (2) bekezdése is módosításra került a közigazgatási bürokráciacsökkentést érintő egyes törvények módosításáról szóló 2016. évi CXXVII. törvény (a továbbiakban: Módosító törvény) 18. § (1) bekezdésével. A módosításnak köszönhetően, ha a forgalmi engedély vagy a törzskönyv lefoglalása megghiúsult, a végrehajtó az elidegenítési és terhelési tilalom nyilvántartásba történt bejegyzését követő harminc nap elteltével hívhatja fel a közlekedési igazgatási hatóságot, hogy a gépjárművet vonja ki a forgalomból; a hatóság köteles e felhívásnak haladéktalanul eleget tenni.

A Módosító törvény miniszteri indokolása szerint a módosítás eredményeként a forgalomból történő kivonás kezdeményezésére a foglalás tényének nyilvántartásba történő bejegyzését követő harminc nap elteltével van lehetőség. A végrehajtó és az ügyfél a bejegyzés időpontjáról értesítés útján szerez tudomást. Az ügyfelek számára rendelkezésre áll tehát egy átmeneti időszak, amikor a gépjármű forgalomból történő kivonása nélkül megállapodhatnak a végrehajtóval, valamint rendezhetik a tartozásukat a végrehajtó felé. Az ügyfél és a végrehajtó megállapodása esetén a közlekedési igazgatási hatóság mentesül számos határozat meghozatala alól. Ugyanakkor a bejegyzéstől számított harminc nap eredménytelen elteltével a végrehajtó a korábbi gyakorlatnak megfelelően kezdeményezheti a gépjármű forgalomból történő kivonását.

Fontos kiemelni, hogy a végrehajtók – ahogy 2017. január 1-jét megelőzően is tették – minden esetben kéri a foglalási jegyzőkönyv megküldésével egyidejűleg az elidegenítési és terhelési

¹ Vht. 103. § (5) bekezdés alapján [a] természetes személy adós foglalkozásának gyakorlásához nélkülözhetetlen gépjármű lefoglalásakor - a zár alá vétel alkalmazásának kivételével - csak a törzskönyvet kell lefoglalni és a foglalási jegyzőkönyv másolatával együtt megküldeni az illetékes közlekedési igazgatási hatóságnak, ha pedig ez nem állapítható meg, a gépjárművet nyilvántartó hatóságnak; az adós a gépjármű értékesítéséig - a zár alá vétel esetét kivéve - a gépjárművet használhatja. Ha az adós a végrehajtási eljárás tartama alatt a foglalkozásával felhagyott, vagy a foglalkozás végzéséhez szükséges engedélyét visszavonták, az (1)-(4) bekezdés szerint kell eljárni.

² Vht. 103. § (8) bekezdés alapján [a] végrehajtást foganatosító bíróság a természetes személy adósnak a foglalásról való tudomásszerzést követő 8 napon belül a bírósághoz előterjesztett kérelmére a kérelem beérkezését követő 8 napon belül, meghallgatás tartása esetén pedig a meghallgatáson meghozott végzéssel engedélyezheti a lefoglalt gépjármű - több gépjármű esetén egyik gépjárműve - árverésig történő használatát, ha az adósnak arra a munkavégzése helyszínére történő eljutása, üzemi, üzleti tevékenységének folytatása vagy saját és családtagjainak szállítása érdekében van szüksége, és az eljárás során korábban rendbírsággal nem sújtották. A kérelemben meg kell jelölni annak indokát és azt, hogy a kérelmező a meghallgatásra rövid úton milyen módon idézhető, továbbá csatolni kell hozzá a kérelem indokainak alátámasztását igazoló okiratokat. A bíróság a gépjármű használatát engedélyező végzését megküldi a végrehajtónak, aki intézkedik a gépjármű forgalomba történő visszahelyezése iránt. A bíróság végzése ellen nincs helye fellebbezésnek. Az adós köteles a gépjárművet az árverés megtartása érdekében a végrehajtó felhívására a felhívásban megjelölt időpontban és helyszínen szállítani, ennek elmulasztása esetén vele szemben rendbírság kiszabásának van helye.

tilalom járműnyilvántartásba történő bejegyzését a gépjármű forgalomból történő kivonása mellett.

Egyebekben a végrehajtó intézkedései tekintetében jogorvoslati jog is megilleti az adóst. A végrehajtó a gépjármű lefoglalásáról szóló jegyzőkönyvet minden esetben megküldi az adós részére is, amely ellen az adós jogorvoslattal, végrehajtási kifogással élhet. Továbbá a foglalási jegyzőkönyv a végrehajtási kifogás előterjesztésének lehetőségéről és módjáról szóló tájékoztatást is tartalmazza.

A Vht. 217. § (1) és (2) bekezdése³ értelmében a végrehajtónak a végrehajtási eljárás szabályait és a végrehajtási kifogást előterjesztő jogát vagy jogos érdekét lényegesen sértő intézkedése, illetve annak elmulasztása ellen a fél vagy más érdekelt végrehajtási kifogást terjeszthet elő a végrehajtást foganatosító bírósághoz. Azon jogszabálysértés minősül a végrehajtási eljárás szabályait lényegesen sértőnek, amelynek a végrehajtási eljárás lefolytatására érdemi kihatása volt. A végrehajtási kifogást a végrehajtó intézkedésétől számított 15 napon belül kell benyújtani a végrehajtónál, aki azt – a kifogásolt intézkedésre vonatkozó iratok másolatával együtt – 3 munkanapon belül továbbítja a végrehajtást foganatosító bíróságnak. Ha az intézkedés később jutott a kifogást előterjesztő tudomására, vagy a kifogás előterjesztésében a végrehajtó intézkedésétől számított 15 napon túl is akadályozva volt, a végrehajtási kifogás előterjesztésének határidejét a tudomásszerzéstől, illetőleg az akadály megszűnésétől kell számítani. A későbbi tudomásszerzést vagy az akadályoztatás tényét az előterjesztőnek azonban igazolnia kell. A végrehajtó intézkedésétől számított 3 hónap eltelte után nem lehet kifogást előterjeszteni, e határidő elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak.

Kiemelendő továbbá, hogy a bírósági végrehajtási ügyvitelről és pénzkezelésről szóló 1/2002. (I. 17.) IM rendelet 40. §-ában foglalt rendelkezései értelmében az adós a vele szemben folyó végrehajtási eljárás kapcsán bármikor tájékoztatást kérhet a végrehajtótól, valamint a végrehajtási ügy irataiba is betekinthez, és azokról másolatot kérhet.

Fentieket összegezve, a Vht. támadott rendelkezései kiállják az alkotmányosság próbáját, az abban található korlátozások és eljárási garanciák megfelelően biztosítják mind az adósok, mind a behajtást kérők jogait.

³ A Vht. 217. § (1) bekezdése alapján [a] végrehajtónak a végrehajtási eljárás szabályait és a végrehajtási kifogást előterjesztő jogát vagy jogos érdekét lényegesen sértő intézkedése, illetőleg intézkedésének elmulasztása (a továbbiakban együtt: intézkedése) ellen a fél vagy más érdekelt végrehajtási kifogást (a továbbiakban: kifogás) terjeszthet elő a végrehajtást foganatosító bírósághoz. E § alkalmazásában a végrehajtási eljárás szabályainak lényeges megsértése az olyan jogszabálysértés, amelynek a végrehajtási eljárás lefolytatására érdemi kihatása volt. A Vht. 217. § (2) bekezdése alapján [a] kifogást a végrehajtó intézkedésétől számított 15 napon belül kell benyújtani a végrehajtónál, aki azt - a kifogásolt intézkedésre vonatkozó iratok másolatával együtt - 3 munkanapon belül továbbítja a végrehajtást foganatosító bíróságnak. Ha az intézkedés később jutott a kifogást előterjesztő tudomására, vagy a kifogás előterjesztésében a végrehajtó intézkedésétől számított 15 napon túl is akadályozva volt, a végrehajtási kifogás előterjesztésének határidejét a tudomásszerzéstől, illetőleg az akadály megszűnésétől kell számítani, amennyiben a kifogást előterjesztő a későbbi tudomásszerzés vagy az akadályoztatás tényét kellően igazolja. A végrehajtó intézkedésétől számított 3 hónap eltelte után nem lehet kifogást előterjeszteni; e határidő elmulasztása miatt nincs helye igazolásnak.

2.3. Jogorvoslat

2.3.1. Hatékony jogorvoslathoz való jog

A hatékony jogorvoslathoz való jogról az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése rendelkezik, amikor kimondja, hogy mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.

Az Alkotmánybíróság több határozatában rögzítette, hogy **a jogorvoslathoz való alapjog biztosítását jelenti, ha az eljárásban a törvény garantálja az érintett számára, hogy ügyét az alapügyben eljáró szervtől különböző szerv bírálja el.** {14/2015. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [30]; megerősítette: 18/2020. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [74]}

Az Alkotmánybíróság a 14/2018. (IX. 27.) AB határozatban kimondta, hogy – a 22/2013. (VII. 19.) AB határozatban foglaltak szerint – a jogorvoslathoz való jog azt kívánja meg, hogy valamennyi, az érintett jogát vagy jogos érdekét (helyzetét) érdemben befolyásoló határozat felülvizsgálata érdekében legyen lehetőség más szervhez, vagy azonos szerv magasabb fórumához fordulni. Az Alaptörvény megköveteli, hogy a jogorvoslati jog nyújtotta jogvédelem hatékony legyen, vagyis ténylegesen érvényesüljön és képes legyen a döntés által okozott sérelem orvoslására. A 35/2013. (XI. 22.) AB határozat szerint vizsgálni kell a jogorvoslathoz való jog tényleges biztosítottsága vonatkozásában, hogy alkotmányjogi értelemben érdemi tárgykörre vonatkozik-e a bíróság határozata, továbbá hatékony jogvédelmet jelenthet-e a jogorvoslat biztosítása. Ezen felül vizsgálat tárgyává kell tenni azt, hogy a jogorvoslathoz való jog korlátozására alkotmányos indokkal került-e sor, valamint azt, hogy a jogorvoslathoz való jog korlátozásával járó alapjogkorlátozás arányosnak tekinthető-e.

Minden jogorvoslat lényegi eleme a „jogorvoslás” lehetősége, vagyis a jogorvoslat fogalmilag és szubsztanciálisan tartalmazza a jogsérelem orvosolhatóságát. {14/2015. (V. 13.) AB határozat, Indokolás [29]; megerősítette: 18/2020. (VII. 21.) AB határozat, Indokolás [74]} Az Alkotmánybíróság értelmezésében az Alaptörvényben biztosított jogorvoslathoz való jog nemcsak a jogorvoslat létezését, hanem a tényleges és a hatékony jogorvoslat lehetőségének a biztosítását követeli meg, így nemcsak abban az esetben állapítható meg az alapjog sérelme, ha a jogorvoslat lehetőségét teljesen kizárták {lásd például 36/2013. (XII. 5.) AB határozat, Indokolás [61]}, hanem akkor is, ha a jogszabályban egyébként biztosított jogorvoslat más okból nem tud ténylegesen és hatékonyan érvényesülni, így például, ha azt a részletszabályok rendelkezései akadályozzák, ezáltal kiüresítik, illetve formálissá teszik a jogorvoslathoz való jogot. {8/2021. (III. 2.) AB határozat, Indokolás [121]}

Az Alkotmánybíróság a 3144/2021. (IV. 22.) AB végzésében a fentiekkel összefüggésben – az irányadó gyakorlata alapján – az alábbiakat hangsúlyozta. „Az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdése alanyi jogot keletkeztet a jogorvoslat igénybevételére mindenki számára, aki a döntés folytán jogát vagy jogos érdekét sértve érzi. A jogalkotó a különböző eljárásokra irányadó törvényi szabályozásokban határozza meg az igénybe vehető jogorvoslati lehetőségeket és azok igénybevételének a módját {22/2014. (VII. 15.) AB határozat, Indokolás [95]}, azonban a jogorvoslathoz való jog tekintetében az Alkotmánybíróság gyakorlata számos

követelményt határozott meg, amelynek meg kell felelnie a jogorvoslati rendszernek. E követelmények vonatkozásában az Alkotmánybíróság gyakorlata az Alkotmány alatt és az Alaptörvény hatályba lépését követően is következetes volt. A jogorvoslat egyik elemeként az érdemi, ügydöntő döntések tekintetében a más szervhez vagy ugyanazon szervezeten belüli magasabb fórumhoz fordulás lehetőségének biztosítását rögzítette {35/2013. (XI. 22.) AB határozat, Indokolás [16]}, melyhez **a közigazgatási döntések vonatkozásában társult a bírói út rendelkezésre állásának követelménye is.**”{3144/2021. (IV. 22.) AB végzés, Indokolás [35]}

Fontos kiemelni továbbá, hogy az Alkotmánybíróság gyakorlata szerint **a jogorvoslathoz való jog nem követeli meg a rendkívüli perorvoslati rendszer létét, az Alaptörvény XXVIII. cikk (7) bekezdésében rögzített jogorvoslathoz való jog a rendes jogorvoslatokra vonatkozik.** {3233/2016. (XI. 18.) AB végzés, Indokolás [16]; 3221/2020. (VI. 19.) AB végzés, Indokolás [40]; 3376/2020. (X. 22.) AB végzés, Indokolás [14]} Tárgyát tekintve a bírói, illetőleg hatósági döntésekre terjed ki, tartalma szerint pedig az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetőségét jelenti. {3025/2016. (II. 23.) AB határozat, Indokolás [24]}

2.3.2. Fellebbezés kizárása a közigazgatási perben hozott határozatok esetében

A jogorvoslathoz való jog kapcsán, a fentebb részletesen kifejtetteken túl érdemes külön kiemelni, hogy az Alkotmánybíróság már egészen korán, a 22/1995. (III. 31.) AB határozatában – amelyet azóta többször megerősített – rámutatott arra, hogy **a jogorvoslathoz való jog immanens tartalma az érdemi határozatok tekintetében a más szervhez vagy a magasabb fórumhoz fordulás lehetősége** {22/1995. (III. 31.) AB határozat, megerősítette: 3239/2017. (X. 10.) AB végzés, Indokolás [14]}, valamint **a külön fellebbezés, mint a jogorvoslat egyik formájának kizárása más jogorvoslati lehetőség fenntartása esetén sem alkotmányellenes.**

A közigazgatási per, amelyet a végrehajtó hatalomtól független és önálló szervek – a bíróságok – folytatnak le, a kifogásolt közigazgatási cselekményekkel szemben hatékony jogorvoslati fórumnak minősül. Ennek értelmében tehát a megfelelő jogorvoslathoz való alkotmányos jog garantálása a közigazgatási bírói út intézményesítésével és a gyakorlatban való hozzáférhetőségével megtörtént. Erre tekintettel nem alkotmányos elvárás az, hogy a bíróság határozatával szemben a fellebbezési jog biztosított legyen. Ugyanakkor a régi Pp. függetlenül attól, hogy a közigazgatási határozattal szembeni jogorvoslati jog már a bírósághoz fordulás lehetőségével biztosításra került, egy további jogorvoslati lehetőséget biztosított azzal, hogy a közigazgatási perben hozott ítélettel szemben felülvizsgálati kérelem benyújtására meghatározott esetekben lehetőséget adott.

Fentieket összegezve, álláspontom szerint az indítványozó jogorvoslathoz való joga nem sérült, hiszen ügyében hozott hatósági határozatokkal szemben rendelkezésre állt a hatékony jogorvoslatot biztosító közigazgatási bírói út.

2.3.3. A régi Pp. 340. § (2) bekezdése

Az Alaptörvény B) cikkével kapcsolatban szintén kifejtettem az indítvány befogadhatóságának vizsgálata körében, hogy álláspontom szerint ezen indítványi elem tekintetében visszautasításnak van helye. Azonban, ha mégis érdemi vizsgálat mellett döntene a Tisztelt Alkotmánybíróság, úgy a támadott rendelkezésnek az Alaptörvény B) cikkének való megfelelőségét az alábbiakban fejtem ki.

Álláspontom szerint az indítványban támadott törvényi rendelkezés megfelel a normavilágosság követelményének a következőkre tekintettel. A régi Pp. 340. § (2) bekezdése valóban úgy rendelkezik, hogy a bíróság ítéletével szemben fellebbezésnek akkor van helye, ha a közigazgatási határozattal szemben közigazgatási úton nincs helye fellebbezésnek és e határozatot a bíróság törvény alapján megváltoztathatja.

Az indítványozó szerint nem állapítható meg, hogy a bíróság mely esetben változtathatja meg a közigazgatási határozatot, ugyanakkor álláspontom szerint az érvelés nem helytálló, mivel a kérdés a következők szerint megállapítható.

A régi Pp. 339. § (2) bekezdése taxatív felsorolja azokat az eseteket, amelyekben a bíróság a közigazgatási határozatot megváltoztathatja. A régi Pp. 339. § (2) bekezdésben felsorolt konkrét ügyek mellett a felsorolás q) pontja lehetőséget biztosít arra is, hogy az ágazati törvényekben kerüljön rögzítésre az, hogy a bíróság megváltoztathatja a közigazgatási határozatot. Amennyiben tehát azon határozat tekintetében, amelynek bírósági felülvizsgálata érdekében a közigazgatási per megindításra került, sem a régi Pp. 339. § (2) bekezdése, sem az adott határozatra vonatkozó ágazati törvény nem tartalmaz kifejezett rendelkezést arra vonatkozóan, hogy a határozatot a bíróság megváltoztathatná, úgy egyértelmű, hogy ilyen jogosultsága a bíróságnak nincsen.

3. Összegző álláspont

A fentiekben ismertetettkre figyelemmel álláspontom szerint az indítványban szereplő jogok sérelme nem állapítható meg, a támadott **jogszabályi rendelkezések megfelelnek az alkotmányos követelményeknek.**

Kérem tájékoztatásom szíves elfogadását!

Budapest, 2022. január „11”

Tisztelettel:

dr. Varga Judit